

Geuzeke zweeg, sprong op zijn velo, met ne wezen, dat verwrongen onder zijn oogen lag. Eindelijk keerde hij zich omme en zei: „Woar dat noar toe moet met dienen mensch, weet ik niette, moar luister ne keer. Ik peins al deure: God zal er wel ne gedacht mee hèn. En doarbij: of ne bulteneere het Evangelie leest, of ne struische ¹⁾ vent: Evangelie blijft het toch! En de parochie? Joa, dat geeft trammelant, zulle! Zij zullen zich ne bult lachen.”

In de smedskeuken zat Sophie al te wachten met de patatten.

„Hoe es het geweest?” vroeg zij aan Fonske.

„Vroag het voader moar. Hij komt doar achter mij!” zei hij, en liep het kamerke in, om zijn paletot uit te trekken.

„Hoe was het, Geuzeke?”

„Vroag het Fonske moar, wijveke! Zijn gedacht es mijn gedacht!”

„Wel, als de mij nu! Vroag het voader! Vroag het Fonske, en dat, terwijl ik hier aldeure gezeten heb met ne herte vol verwachtinge . . . Geuzeke, geen kuren zulle! Zeg mij regelrecht en oprecht: Hoe was het in de kerke? Hoe ziet hij er uit?”

Geuzeke trok ne vies wezen. En toen: „Hij es drei kloefen hooge, loopt mank, heeft ne bult en ne tjepstemme er bij. Schilder hem nu zelvvers moar uit!”

Sophie zette zich en keek Geuzeke aan. Dat kost niet waar zijn. Zoo ne mensch beliegen, regelrecht na de kerke . . .

„Geloofde het niet?” vroeg Geuzeke. „Toch es het de waarheid! Ik zat geliek gesloagen in de kerke, toen ik het zag. Moar noaderhand peinsde ik: Geuzeke, als God zoo ne mensch noar oe toezendt, dan moede uitkijken, zulle! Dan zit er wat achter . . .”

Sophie zweeg, zette den schotel vleesch op tafel, het groensel en de patatten. Fonske schoof zijn stoel naderbij en keek om beurten vader en moeder aan.

„Loaten wij bidden,” zei Geuzeke, „veur het eten en veur den domino. Doar mogen wij niet mee wachten tot ten oavond, als de garde hier es en Prudence met heur moeder.”

(Wordt vervolgd.)

¹⁾ flink van gestalte

ALBERT BEUMERS STRIJD EN OVERWINNING

Onlangs las ik Van Eerbeeks boek Beumer en Co. De titel zegt u eerst niet veel, maar het is werkelijk een fijn boek, mooi en geestig tegelijk.

Het verhaal speelt in Kampen, en gaat over Albert Beumer, den eigenaar van een klein behangerszaakje, die ploetert en sjouwt om aan zijn broodje te komen. Flink als hij is, pakt hij van alles aan.

Ik kan niet precies zeggen waarom, maar het boek doet me denken aan „Burgers in Nood” van Van Randwijk. In tegenstelling echter met dit laatste, dat juist zoo absoluut troosteloos is en zonder hoop eindigt, gloort er door dit heele verhaal, ondanks alle zorgen en ploeteren zulk een frissche moed, een levenshumor en geloofsblijheid, dat het een mensch bepaald weldadig aandoet.

Het mooiste gedeelte is wel wanneer die tobrende en sjouwende kleine-middenstandsman in een nood-gebed God f 25.— belooft, als Hij hem uit een zeer netelige positie uitredde kan. Het gebed wordt boven verwachting verhoord — maar nu de belofte? Dit stuk is echt menschelijk beschreven, ontroerend in zijn eenvoud en beschamend gelijkelijk.

Ik zou het hier wel graag willen laten volgen:

„Albert Beumer liep kwiek de straat over toen hij naar de kerke ging.

Het briefje van vijf en twintig had hij in zijn zak gedaan. Dat was zoo vlug niet gegaan: hij had het opgepakt, weer neergelegd. . . . Toen, ineens, had hij het bij zich gestoken. En nu liep hij over de straat, het biljet zat in z'n zak, en het was, of het er niet zat, want hij dacht er geen oogeblik aan. Het leek, of hij zich voorgenomen had, het te vergeten.

Toen hij bij de kerke kwam, speelde het orgel al. De kerke was vol. De predikant ging voor in gebed en men zong.

Albert Beumer was niet een man, die gemakkelijk een belofte zou verbreken. Maar hij had haar kunnen vergeten. Nu kwam echter de diaken met het collectezakje op hem af.

— Zou ik het briefje d'r in doen, dacht hij bij zichzelf. . . .

Ik kan 't bij me 'ouwen. . . . ik kan 't altijd nog in de tweede collecte gooien. Dan komt het aan de armen, en ik 'ad het aan de kerke beloofd. . . . Maar dat is niet erg. . . . de armen 'ebben 'et ook noodig.

De gemeente zong toen de collectant aan Albert Beumer toe was. Hij keek toen op uit zijn overleggingen. Hij doopte resoluut de vingers in z'n vestzak, en wierp een dubbeltje in de beurs, die hem werd voorgehouden. Hij knikte den diaken zoo hartelijk toe, dat deze zich vaag verbaasde. Hij was al twee banken verder, toen deze nog eens weer omzag, voorzichtig.

Albert zelf keek niet meer om, maar zong mee. . . . zonder echter zijn gedachten bij de woorden te hebben. Hij stond immers op het punt, aan God vijf en twintig gulden te verdienen — beter kan men het niet zeggen. Zulk een moeilijk karwei vraagt alle aandacht. Welk een sluw koopman is hij!

Hij was de eerste aanslag op z'n bankbiljet te boven.

Maar er kwam nog een collectant. Albert Beumer zag dezen al op zich toekomen, toen de lange elzenstok nog veilig en wel aan de haak hing.

Het was toch ook eigenlijk dwaasheid, om er de volle vijf en twintig gulden in te werpen, piekerde hij. Als ik er tien gulden in deed, zou ik toch ook eigenlijk meer dan genoeg gegeven hebben, overlegde hij verder.

Hij was met het gesjagger om z'n geld. . . . om z'n ziel, kan men zeggen, zoo ver gekomen, toen de diakenen voor de tweede rondgang uit de kerkeraadsbanken opstonden. Toen ze, de zwarte handschoenen nauw om de polsen gesnoerd, naar de wachtende collectezakjes liepen, voelde hij instinctief in z'n vestzak.

— 'n Gulden is ook meer as zat, fluisterde hij gauw. Hij zat nu zoozeer in de geldzaken, dat hij bij een schuldeischer niet onrustiger kon zitten. Wel, hij zat te rijden op z'n bank. . . . Hij hoorde van de preek niets. . . . Het geval wilde, dat hij geen gulden bij zich droeg. Maar hij zou 'n kwartje kunnen geven. . . . Een paar kwartjes bijvoorbeeld. . . .

De collectanten deden hun eigen gave in de roetzwarte beurs aan het eind van de lange elzenstok; dan keerden ze met een handige zwaai het fluweelen buideltje naar de lange rij zingende menschen.

— Ik zou bij voorbeeld al heel wat doen, overlegde Albert Beumer, — as ik 'n kwartje in de collecte deed. 'Et is een slechte tijd, en ik moet 'eel wat ellen traplooper verkoopen, eer ik m'n geld terug 'ewonnen 'eb. Daarbij zou ik wel is willen weten, wat die boer naast me d'r in gooide. De kerel is stinkend-rijk, en toen de koster is 'n keer z'n portemenee onder de banken vond, zat er precies zes cent in. . . . As zoo'n man wist, dat ik 'n zilveren kwartje in 't builtien deed, was ie in staat 'et ding d'r onderweg weer uit te pikken. . . . Hij gaf toch al veel: 'n dubbeltje, dat was z'n geregelde gave. . . .

Het zwarte ballonnetje zweefde boven de hoofden der menschen. . . . het zwiepte van de eene bank in de andere. . . . Toen het bij hém kwam, nam Albert Beumer het met de rechterhand vast, om het aan zijn buurman door te geven. Het waren lange banken daar in dat vak, en de diaken had moeite, de vracht heelemaal naar de laatste offeraars over te reiken. . . . En toen het zakje bij Albert terugkeerde,

deed hij er statig, met geheven pink, een klein wit muntje in.... het kleinste, dat ons muntstelsel kent....

Nu was er dus geen kans meer op, dat hij, Albert Beumer, het bankbiljet, dat hij bij zich droeg, in de collectezak zou gooien. Vijf en twintig gulden was ten slotte een groot bedrag voor hem. Hij mocht het geld niet aan z'n gezin onttrekken.

Maar wie mocht denken dat de man nu vrede had, vergist zich. Hij zat er allerminst rustig.

De predikant sprak over de tekst: Weest in geen ding bezorgd, maar laat uw begeerten in alles, met bidden en smeeken, bekend worden bij God.

Het was of de woorden nu pas, nu pas in hun volle beteekenis, vrijgekomen waren voor hem. En de preek was geen tien minuten verder, of hij had graag gewild, dat er nog een collecte voor hem gekomen was. Weest in geen ding bezorgd, zei de spreker. Was hij voor die ellendige vijf en twintig gulden bezorgd geweest? Het had hem een groot bedrag geleken, vijf en twintig gulden. Het kwam hem nu van minder waarde voor dan het dubbeltje, dat hij gegeven had. Als het had gegaan om een bedrag van duizend gulden, dan had hem dit niet anders doen denken. Hij had God zijn offer niet gegund, hij had meer vertrouwen gehad in zijn geld, dan in den Gever.

Hij had er alles voor over gehad, als er nog een collecte was gekomen. Maar er kwam er geen. Het geld brandde hem in de zak; ach, als hij toch zoo rustig op z'n bank had kunnen zitten als voordien.

Was hem het ongeluk met de truck misschien toegezonden? Gebeurde er iets bij geval? Was hij misschien te veel vervuld geweest van zijn huis, zijn zaak, zijn gezin?

Hij was niet zulk een groot psycholoog, deze Albert Beumer. Maar hij kende zichzelf goed genoeg om te weten, dat hij niet eerder rust zou hebben, voor hij zijn offer gegeven had. Wat een nietig vodge papier was het briefje in zijn vingers.

Hij stond bruusk op van zijn bank. Met een paar stappen was hij bij de deur, die naar het portaal voerde; hij zat in de derde bank van achter. Een paar menschen uit de achterste banken keken hem na.

In het leege portaal stond hij nu. Daar hing een bus, „Voor de kerk“ stond er met witte letters op geschilderd. Hij diepte het briefje op uit z'n vestzak en stopte het in de gleuf. Toen het niet dadelijk zakte, wist hij niet, hoe gauw hij het naar binnen zou persen. Niet omdat hij bang was, dat hij het weer terug zou halen. Maar omdat hij het briefje niet langer zien kon. Hij voelde zich niet braaf, en hij hield zichzelf niet voor een goed mensch.... het biljet was niet meer dan een stukje papier voor hem.... Hij voelde zich alleen opgelucht. Zoo was dat nu met Albert Beumer.

Hij kwam als een ander mensch diezelfde deur weer binnen. Hij kwam er precies zoo weer binnen als iemand, die even om zijn toilet te maken, was weggegaan. Maar wie de kleine, aardige geschiedenis kende, die er met dienselfden Albert Beumer was gebeurd, had de verandering toch aan hem kunnen bespeuren. Hij zat anders in de bank, hij leunde anders voor-

over met de ellebogen op de psalmboek-richel en hij keek met andere oogen naar den prediker.

Ik heb me afgevraagd, zei de spreker, of het niet een dwaasheid zou zijn, nu, in dezen tijd, over deze tekst te spreken. Maar ik kon toch niet anders. We zijn arm, ziek, allen.... Vol zorg. Maar hoeveel zorg scheppen we niet ons zelf. Dat zorgen-scheppen gaat ons zoo goed af. En toch staat het er: Weest in geen ding bezorgd....

Toen er weer gezongen werd! Wat zong die eene man op de derde bank van achteren anders dan zoeven.

Zelfs vindt de musch een huis, o Heer,
De zwaluw legt haar jongskens neer,
In 't kunstig nest bij Uw altaren.

Hij zong luider dan de anderen, die eene man.
Hij zong mee tot de vierde regel.

Bij U, mijn Koning en mijn God,
Verwacht mijn ziel een heilrijk lot....

Toen zweeg hij. Toen verstikten de tranen zijn stem. Zoo groot was de zegen, dien God hem gunde. Die was het bedrag waard, dat hij er voor offerde." E. V.-v. O.

„MOOI!“